

TLAČOVÁ SPRÁVA č. 10 (75. sezóna 2019/2020)

Do divadla zavítajú tváre revolúcie

Po známom Havlovom liste aj „Hovory s...“

Premiérou netradičného predstavenia Václav Havel: List Gustávovi Husákovi si vo štvrtok 14. novembra Štátne divadlo Košice pripomenie 30. výročie novembrových udalostí roku 1989. Na Malej scéne ŠDKE sa najprv zoznámite s divadelným spracovaním jedného z najzásadnejších dokumentov československého disidentského hnutia v réžii Martina Čičváka. V druhej časti, v „Hovoroch s...“, budú o udalostiach spred tridsiatich rokov, ale aj o ich reálnom dopade na život u nás s moderátorom Petrom Himičom, dramaturgom predstavenia, hovoriť známe tváre Nežnej revolúcie. Hostami budú vo štvrtok 14. novembra a v utorok 19. novembra JÁN BUDAJ a DAGMAR FÜLE, v sobotu 15. novembra MILAN KŇAŽKO.

Populárneho slovenského herca Milana Kňazka si pamätníci novembrových udalostí pamätajú ako moderátora veľkých demonštrácií na námestí SNP aj vďaka pamätnej vete: „Utvorte koridor“. Bol jednou z hlavných tvári Nežnej revolúcie na Slovensku a v politike sa angažoval až do nedávnej doby. Bol poradcom prezidenta ČSFR Václava Havla v Prahe a zároveň poslancom Snemovne ľudu Federálneho zhromaždenia ČSFR. Od júna 1990 do 28. augusta 1990 bol ministrom medzinárodných vzťahov SR a v rokoch 1992 - 1993 podpredsedom vlády SR a ministrom zahraničných vecí SR. Od marca 1993 do októbra 1998 bol poslancom NR SR a v rokoch 1998-2002 ministrom kultúry SR. Spoluzakladateľ VPN (1989), HZDS (1991), Demokratickej únie a SDKÚ (2000). V roku 2014 bol jedným z kandidátov v prezidentských voľbách.

Jána Budaja niektorí označujú ako prvého muža Nežnej revolúcie na Slovensku. Aj jeho preslávilo najmä moderovanie mítingov a tiež jeho povestná čiapka „budajka“. Jeho boj s komunistickým režimom začal už po skončení strednej školy, keď sa neúspešne pokúsil utiecť za hranice vtedajšieho Československa. Vynieslo mu to postavenie nepriateľskej osoby s poškvrneným kádrovým profilom. Bol viackrát väznený, často vypočúvaný, a aj po prepustení sledovaný. Počas totality mohol pracovať len ako kurič či pomocný robotník. Od roku 1980 sa výraznejšie angažoval v disidentskom hnutí - založil prvý občiansky orientovaný samizdat na Slovensku, periodikum *Kontakt*. Spolupracoval s tajnou cirkvou a s občianskymi iniciatívami ako napr. Výbor na obranu nespravodlivo stíhaných. V 80. rokoch sa angažoval ako aktivista a organizátor širokého spektra protirežimových aktivít, ktoré vrcholili vydaním publikácie Bratislava/nahlas v septembri 1987. V nej Ján Budaj (spolu s ďalšími autormi) otvorene kritizoval kvalitu života v hlavnom meste, ako aj neschopnosť a skostnatenosť režimu. Už dva dni po udalostiach v Prahe, 19. novembra 1989 sa stal koordinátorom a neskôr predsedom hnutia Verejná spoločnosť proti násiliu (VPN), pričom bol najprv jeho koordinátorom a neskôr od januára 1990 predsedom. V období od novembra 1989 do prvých slobodných volieb v júni 1990 viedol VPN, bol poslancom a prvým podpredsedom Slovenskej národnej rady (SNR), kde inicioval aj založenie Výboru SNR pre životné prostredie. Neskôr pôsobil ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za Slovenskú demokratickú koalíciu. V politike sa angažuje dodnes a v súčasnosti je poslancom NR SR za hnutie OĽANO.

Dagmar Füle (rod. Bombíková) je sestrou jednej z najvýraznejších študentských postáv Nežnej revolúcie, Sveťa Bombíka, ktorý stál na čele celoslovenského štrajkového výboru študentov a bol aj jedným z hlavných aktérov veľkej študentskej demonštrácie v Bratislave 16. novembra 1989. Dagmar Bombíková od začiatku revolučných dní ako študentka žurnalistiky stála po boku svojho brata a angažovala sa v zmene, ktorú november 1989 priniesol. Neskôr pôsobila ako novinárka v denníku SME, v súčasnosti je poslancekou asistentkou Jána Budaja.

22. 10. 2019

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR